

Istungidokument

B8-0156/2018

12.3.2018

RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

komisjoni avalduse alusel

vastavalt kodukorra artikli 123 lõikele 2

ettevõtja sotsiaalse vastutuse kohta hiljutise Embraco juhtumi valguses
(2018/2633(RSP))

Marco Affronte, Philippe Lamberts, Terry Reintke
fraktsiooni Verts/ALE nimel

**Euroopa Parlamendi resolutsioon ettevõtja sotsiaalse vastutuse kohta hiljutise Embraco juhtumi valguses
(2018/2633(RSP))**

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikleid 6, 9, 151 ja 152, artikli 153 lõikeid 1 ja 2 ning artikleid 173 ja 174,
- võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikleid 14, 27 ja 30,
- võttes arvesse Euroopa sotsiaalharta,
- võttes arvesse nõukogu 20. juuli 1998. aasta direktiivi 98/59/EÜ kollektiivseid koondamisi käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta¹,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. märtsi 2002. aasta direktiivi 2002/14/EÜ, millega kehtestatakse töötajate teavitamise ja nõustamise üldraamistik Euroopa Ühenduses²,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrust (EL) nr 1309/2013, mis käsitleb Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi (2014–2020) ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1927/2006³,
- võttes arvesse nõukogu 6. veebruari 2003. aasta resolutsiooni ettevõtete sotsiaalse vastutuse kohta⁴,
- võttes arvesse komisjoni 31. märtsi 2005. aasta teatist „Ümberkorraldused ja tööhõive. Ümberkorralduste ennetamine ja nendega kaasaminek tööhõive arengut silmas pidades: Euroopa Liidu roll“ (COM(2005)0120) ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 14. detsembri 2005. aasta arvamust selle kohta,
- võttes arvesse komisjoni 13. detsembri 2013. aasta teatist „Muutusteks ja restruktureerimiseks valmisolekut käsitlev ELi kvaliteediraamistik“ (COM(2013)0882),
- võttes arvesse oma 15. jaanuari 2013. aasta resolutsiooni soovitusetega komisjonile töötajate teavitamise ja nendega konsulteerimise ning restruktureerimise ettevalmistamise ja juhtimise kohta⁵,
- võttes arvesse oma 14. märtsi 2013. aasta resolutsiooni energia tegevuskava kohta

¹ EÜT L 225, 12.8.1998, lk 16.

² EÜT L 80, 23.3.2002, lk 29.

³ ELT L 347, 20.12.2013, lk 855.

⁴ ELT L 39, 18.2.2003, lk 3.

⁵ ELT L 440, 30.12.2015, lk 23.

- aastani 2050 ja tuleviku kohta koos energiaga¹,
- võttes arvesse oma 6. veebruari 2013. aasta resolutsiooni ettevõtja sotsiaalse vastutuse, usaldusväärse, läbipaistva ja vastutustundliku ettevõtluse ning jätkusuutliku majanduskasvu kohta²,
 - võttes arvesse oma 6. veebruari 2013. aasta resolutsiooni ettevõtja sotsiaalse vastutuse, ühiskonna huvide edendamise ning suuna kohta säästvate ja kaasavate taastumisele³,
 - võttes arvesse oma 15. jaanuari 2014. aasta resolutsiooni Euroopa taasindustrialiseerimise kohta konkurentsivõime ja jätkusuutlikkuse edendamiseks⁴,
 - võttes arvesse oma 8. juuli 2015. aasta resolutsiooni keskkonnasäästliku tööhõive algatuse ja keskkonnasäästliku majanduse tööhõivepotentsiaali vallandamise kohta⁵,
 - võttes arvesse oma 5. oktoobri 2016. aasta resolutsiooni Euroopa taasindustrialiseerimise poliitika vajalikkuse kohta hiljutiste Caterpillari ja Alstomi juhtumite valguses⁶,
 - võttes arvesse ÜRO äritegevuse ja inimõiguste juhtpõhimõtteid,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 123 lõiget 2,
- A. arvestades, et Embraco teatas 2018. aasta veebruaris oma tehase sulgemisest Riva di Chieris (Itaalia) ja selle viimisest Slovakkiasse väidetavalt Slovakkia valitsuse lubatud majanduslike ja maksualaste stiimulite tõttu, mida rahastatakse osaliselt riigiabist ja Euroopa vahenditest; arvestades, et selle tulemusena koondatakse Riva di Chieris ligi 500 töötajat;
- B. arvestades, et ettevõtja sotsiaalne vastutus käsitleb seda, et äriühingud vastutavad oma mõju eest ühiskonnale; arvestades, et ettevõtja sotsiaalne vastutus on oluline ELi ettevõtjate ja majanduse jätkusuutlikkuse, konkurentsivõime ja innovatsiooni seisukohast; arvestades, et see toob kaasa mitmeid eeliseid, sealhulgas töötajate õiguste, riskijuhtimise ja kulude kokkuhoiu valdkonnas;
- C. arvestades, et restruktureeritavad äriühingud peaksid tegutsema sotsiaalselt vastutustundlikult ning kogemused on näidanud, et sotsiaalselt ja majanduslikult jätkusuutlik restruktureerimine nõuab sotsiaaldialoogi, milles pööratakse erilist tähelepanu töötajate teavitamisele ja nõustamisele;
- D. arvestades, et ELi toimimise lepingu artikli 9 kohaselt püüab EL võtta oma poliitikas ja meetmetes arvesse kõrget tööhõive taset, piisava sotsiaalkaitse tagamist ja sotsiaalse tõrjutuse vastast võitlust;

¹ ELT C 36, 29.1.2016, lk 62.

² ELT C 24, 22.1.2016, lk 28.

³ ELT C 24, 22.1.2016, lk 33.

⁴ ELT C 482, 23.12.2016, lk 89.

⁵ ELT C 265, 11.8.2017, lk 48.

⁶ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2016)0377.

- E. arvestades, et suurettevõtjate sulgemine ja sellega seotud töötajate koondamine tekitab sageli kahju kohalike alltöövõtjate ja VKEde võrgustikule;
- F. arvestades, et tööviljakus on suurenenud viimastel kümnenditel palju kiiremini kui ressursitootlikkus, samal ajal kui hinnangute kohaselt moodustavad töäjõukulud tootmiskuludest alla 20 % ning ressursikulud 40 %;
- G. arvestades, et paljude suurte töötleva tööstuse ettevõtete eesmärk on olnud lühiajalise kasumi teenimine, ja arvestades, et pidev surve suurendada kapitali tootlikkust on mõjunud halvasti innovatsioonile, teadus- ja arendustegevusse tehtavatele investeeringutele, tööhõivele, palkadele ja oskuste uuendamisele;
- H. arvestades, et keskkonnasäästlik sektor oli majanduslanguse ajal ELis üks peamisi töökohtade loojad, ning äriühingud, kellel on rohemajanduses tegutsemiseks pikaajaline kava, loovad vastupidavamaid töökohti; arvestades, et ainuüksi energiatõhususe ja taastuvenergia valdkonnas oleks võimalik luua 2020. aastaks viis miljonit otsest ja palju rohkem kaudseid töökohti;
- I. arvestades, et töötajad on vaja õigeaegselt ette valmistada, et minna üle ressursitõhusale ja kliimasõbralikule majandusele; arvestades, et ELil on vaja kaugeleulatuvat, ökotõhusat ja keskkonnahoidlikku tööstusstrateegiat, et taastada töötleva tööstuse võimsus ning luua kõrgelt kvalifitseeritud ja kõrgepalgalisi töökohti;
- J. arvestades, et riigipõhised soovitused on väga olulised 2030. aasta kestliku arengu eesmärkide saavutamiseks;
1. väljendab heameelt 2018. aasta märtsi alguses ametiühingute osalusel saavutatud kokkuleppe üle, millega peatati Embraco Riva di Chieri tehase 497 töötaja koondamine, et anda aega tehase taasindustrialiseerimiseks, ning tagati töötajatele palk ülejäänud aasta eest;
 2. rõhutab, et eelkõige äriühingu ülesanne on võtta meetmeid asjaomaste töötajate suhtes, et nad leiaksid kiiresti uuesti kvaliteetse töö ja neid vajaduse korral ümber koolitatakse; on lisaks seisukohal, et Itaalia valitsus peaks sekkuma, et kaitsta asjaomaseid töötajaid, kui äriühing ei täida oma kohustusi, ning tuleks kaaluda, kas sel otstarbel saaks kasutada Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi;
 3. taunib kõiki juhtumeid, kus äriühingu otsus oma tegevus ümber paigutada või lõpetada toob kaasa töötajate töö ja sissetuleku kaotuse; peab kahetsusväärseks, et komisjon ei ole teinud vajalikke seadusandlikke ettepanekuid, et kaitsta töötajaid ümberpaigutamise ja massilise koondamise korral paremini ning seada töötajate õigused siseturu toimimisest ettepoole;
 4. juhib tähelepanu sellele, et ümberpaigutamine mõjutab rohkem kui ühte äriühingut, mis suurendab vajadust luua sotsiaalsete küsimuste arutamiseks mitmepoolsed foorumid;
 5. rõhutab, et sotsiaalselt vastutustundlik ümberpaigutamine nõuab võimalikult varajast ettevalmistamist ja selle alustamist niipea kui restruktureerimise vajadus tekib, et majanduslikku, sotsiaalset, keskkonnaalast ja territoriaalset mõju vältida või võimalikult väiksena hoida;

6. rõhutab, et äriühingud peavad kandma oma ümberpaigutamisosustest täielikku vastutust; on veendunud, et iga ümberpaigutamist tuleks selgitada ja põhjendada, muu hulgas seoses eesmärkide saavutamiseks kavandatavate meetmete valiku ja võimalike alternatiividega; juhib tähelepanu vajadusele konsulteerida põhjalikult kõigi asjaomaste sidusrühmadega; nõuab, et igale ümberpaigutamisele eelneks piisav ja õigeaegne ettevalmistus, mis hõlmab töötajate täielikku ja asjakohast osalemist kõikidel tasanditel, et vältida või leevendada majanduslikku, sotsiaalset, keskkonnaalast ja kohalikku mõju;
7. nõuab nõukogu 20. juuli 1998. aasta direktiivi 98/59/EÜ (kollektiivseid koondamisi käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta) läbivaatamist, et tagada juhul, kui massilisi koondamisi viivad läbi äriühingud, kes teenivad endiselt kasumit, et kõnealused äriühingud võtaksid rahalise vastutuse majanduslike, sotsiaalsete, keskkonnaalaste ja kohalike ülekanduvate mõjude leevendamise eest;
8. rõhutab, et ELi vahendeid ei tohi kasutada selleks, et luua stiimuleid ümberpaigutamiseks, olgu otseselt tootliku investeerimise või kaudselt taristusse tehtavate investeeringute kaudu; kutsub komisjoni üles looma tõhusaid vahendeid selle vältimiseks ja võtma parandusmeetmeid rahaliste vahendite väärkasutamise korral;
9. tuletab meelde, et toetust saanud ettevõtja peab ELi vahendid tagasi maksma, kui ümberpaigutamine toimub viie aasta jooksul pärast ELi vahendite saamist; on jätkuvalt veendunud, et seda tähtaega tuleks pikendada 10 aastani, et tagada ELi eelarvest tehtud investeeringute jätkusuutlikkus ja tõhusus;
10. tuletab meelde, et riigihankeid käsitlevates direktiivides on ette nähtud pakkumuste hindamise kvaliteetivsete kriteeriumide lisamine, näiteks kõrgete sotsiaal-, tööhõive- ja keskkonnastandardite edendamine; tuletab meelde ka seda, et sotsiaalseid ja tööhõivetingimusi ning keskkonnakaitset käsitlevate rahvusvaheliste konventsioonide eiramine kujutab endast riigihanke-eeskirjade rikkumist;
11. palub komisjonil esitada ühe kuu jooksul parlamendile aruande selle kohta, kas Embracole on seoses tema tegevuse kavandatava ümberpaigutamisega antud või eeldatavasti antakse riiklikku toetust, mis on väiksem või suurem kui vähese tähtsusega riigiabi künnis (sealhulgas maksudega seotud stiimulid); palub komisjonil hinnata, kas selles kontekstis võiks mis tahes maksusoodustuse vormi käsitada agressiivse maksuplaneerimise või maksustamise vältimisena;
12. kutsub liikmesriike üles võtma kiiresti vastu äriühingu tulumaksu ühtse konsolideeritud maksubaasi, et vältida äriühingute maksustamise vältimise vastu ja vältida kahjulikku maksukonkurentsi liikmesriikide vahel; tuletab meelde, et võrdselt kaalutud jaotusvalemil põhinevate maksustamisõiguste alusel ei saaks äriühingu tulumaksu ühtse konsolideeritud maksubaasi süsteemi kasutada äriühingud enam kasutada ELi siseturul maksudumpingut;
13. juhib tähelepanu muud kui finantsaruandlust käsitleva direktiivi tulevasele läbivaatamisele; palub komisjonil esitada läbivaatamisel põhinevad seadusandlikud ettepanekud direktiivi kohaldamisala (eelkõige seoses alltöövõtuhelatega), nõutava teabe läbipaistvuse ja võrreldavuse ning direktiivis sätestatud kohustuste jõustamiseks vajalike haldusmenetluste kohta;

14. rõhutab vajadust parandada erasektoris ettevõtja sotsiaalset vastutust õiguslikult siduvate eeskirjade abil; rõhutab, et ettevõtja sotsiaalne vastutus hõlmab inimõigusi, töö- ja tööhõivetavasid, keskkonnastandardeid ning võitlust altkäemaksu ja korruptsiooni vastu hea maksuhaldustava kaudu (läbipaistvus, teabevahetus ja õiglane maksukonkurents);
15. märgib murelikult, et ÜRO äritegevuse ja inimõiguste juhtpõhimõtete rakendamisel on tehtud vähe edusamme; nõuab, et EL võtaks õiguslikult siduvaid meetmeid, et võtta Euroopa suurettevõtjad ja finantsüksused vastutusele inimõiguste rikkumise eest, ning näeks ette tõhusad õiguskaitsevahendid, kaebuste esitamise ja karistuste määramise mehhanismid;
16. on veendunud, et kollektiivsed õiguskaitsemehhanismid peaksid olema kättesaadavad kõigi põhiõiguste rikkumise juhtumite puhul; kutsub komisjoni üles tegema ELi õigusaktide ettepanekuid keelava iseloomuga ja kahju hüvitamisele suunatud kollektiivsete õiguskaitsevahendite kohta seoses kõigi ELi õigusest tulenevate õiguste, sealhulgas töötajate õiguste rikkumisega;
17. kordab ELile ja selle liikmesriikidele esitatud üleskutset osaleda konstruktiivselt rahvusvahelisi kontserne käsitlevas valitsustevahelises töörühmas ja muudes inimõigusi käsitlevates ettevõtlusfoorumites, et kehtestada ÜRO äritegevuse ja inimõiguste juhtpõhimõtetele põhinev kohustuslik ja jõustatav reguleeriv raamistik selle kohta, kuidas kontsernid järgivad inimõigusi, ning nende kohustuste kohta seoses sotsiaalsete ja keskkonnastandarditega;
18. kordab, et nõuab ühtset ELi taasindustrialiseerimise poliitikat, mis ühendab konkurentsivõimet, jätkusuutlikkust ja kvaliteetseid töökohti ning milles tööstusel on võimalik osaleda jätkusuutlikkusele üleminekus ja lahendada suuri ühiskondlikke probleeme; nõuab, et see poliitika põhineks selgetel eesmärkidel ja näitajatel, sh kaugeleulatuvatel energiatõhususe, ressursside ja kliimaga seotud eesmärkidel, ning olelusringi ja ringmajanduse põhimõttel;
19. hoiatab, et tulevikus saavad äriühingud olla jätkusuutlikud ainult siis, kui nad tegutsevad jätkusuutlikus majanduskeskkonnas, ja et ei ole võimalust kui kohanduda vähese CO₂-heitel majandusega, mis ühtlasi hõlmab maailma sotsiaalse ja looduskapitali kaitset – see on protsess, kus ettevõtja sotsiaalsel vastutusel peab olema otsustav roll;
20. märgib, et rohemajandusele üleminekul on märkimisväärne potentsiaal luua kohalikke töökohti, mida ei ole võimalik ümber paigutada, aladel, mida ei ole võimalik asendada; märgib, et on veenvaid tõendeid selle kohta, et üleminek rohemajandusele mõjutab kokkuvõttes tööhõivet positiivselt, kajastades asjaolu, et jätkusuutlik majandustegevus, nagu energia säästmine, on tööjõumahukam kui tegevusvaldkonnad, mida see asendab, ning see võib aidata piirkondadel muutuda isemajandavamaks;
21. on veendunud, et rohemajanduse töökohtade alase netopotentsiaali maksimeerimiseks on ülitähtis, et meie olemasolevale tööjõule antaks tõeline võimalus omandada uusi ringmajanduse jaoks vajalikke oskusi ning tulla toime üleminekuga säästlikumatele tootmisprotsessidele ja toodetele; nõuab Euroopa koolitus- ja haridusstrateegiat, millega toetatakse äriühinguid, uurimisinstituute ja sotsiaalpartnereid keskkonnasäästlikkuse

jaoks vajalike oskuste ühisel väljaselgitamisel;

22. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.